

Kommunalt beredskab

for sager med

**Vold og seksuelle overgreb
mod børn og unge**

Forord

Glostrup Kommunes vision er, at alle børn og unge i Glostrup Kommune oplever, at de er en del af et fællesskab. Det betyder blandt andet, at børn og unge oplever, at dagtilbud, skoler, sociale myndigheder og andre professionelle voksne har bygget troværdige og trygge rammer op omkring dem. Trygge rammer hvor børn og unge kan modtage en tidlig indsats og støtte.

”Børn og unge har ret til et godt liv, og de har krav på beskyttelse og inddragelse.”

Alle kommuner skal have et beredskab, der kan støtte forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om overgreb mod børn og unge. Beredskabet skal være udformet skriftligt, vedtages af kommunalbestyrelsen og offentliggøres. Kommunen skal revidere beredskabet løbende efter behov – og minimum hvert fjerde år.

Glostrup Kommune har udarbejdet dette kommunale beredskab til forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af sager om vold og seksuelle overgreb mod børn og unge. Det kommunale beredskab er en del af en fælles ramme for, hvordan vi ønsker, at alle professionelle, der har med børn og unge at gøre, skal handle. Vi skal sikre, at alle professionelle får de bedste forudsætninger for at forebygge, opspore og handle på mistanke og viden om overgreb. Beredskabet skal medvirke til, at der

reageres hurtigt og kvalificeret ved mistanke eller viden om overgreb mod et barn eller en ung. Beredskabet skal sikre at personalet har handleveje og ved hvad de skal gøre i overgrebsager. Alle børn og unge i Glostrup Kommune skal have de bedste rammer for en tryk opvækst og udvikling.

Beredskabet er baseret på anbefalinger fra Social- og Boligstyrelsens videnscenter SISO – ”Videnscenter for sociale indsatser ved vold og seksuelle overgreb mod børn.”

Der skal altid handles ved bekymring, mistanke eller viden om overgreb.

En liste med konkrete eksempler på hændelser der kræver handling, fremgår af bilag 5.

Indhold

Forord.....	2
Indledning	4
Definition: Vold	5
Definition: Seksuelle overgreb	5
Værdier i Glostrup Kommune.....	6
Vi forebygger vold og seksuelle overgreb.....	7
Forebyg allerede i ansættelsen	8
Tidlig opsporing.....	9
Dokumentation	9
Børn krænker børn	10
Særligt udsatte børn og unge	11
Handleveje	12
Med barnet i centrum.....	14
Pressehåndtering	15
Bilag 1: Inspiration til lokale drøftelser om omsætning af værdigrundlag til praksis	
Bilag 2: Forberedelse af ansættelsessamtaler	
Bilag 3: Mulige tegn og reaktioner ved vold og seksuelle overgreb	
Bilag 4: Børnehuse	
Bilag 5: Eksempler på overgreb, Grooming, sextortion	
Bilag 6: Handleanvisninger	

*Beredskabet er godkendt af
Kommunalbestyrelsen i
xxxxxx og skal, jf. Barnets
Lov § 15, stk. 2, senest
revideres efter fire år.*

Indledning

Det kommunale beredskab

Vold og seksuelle overgreb kan have vidtrækkende konsekvenser for børn og unge. Som fagpersoner i Glostrup Kommune har vi ansvaret for at beskytte børn og unge og bidrage til, at vi så tidligt som muligt bliver opmærksomme på og reagerer, hvis børn og unge udsættes for vold eller seksuelle overgreb.

”Det kræver viden, kompetencer og handling.”

Glostrup Kommunes beredskab sigter mod at undgå vold og seksuelle overgreb mod børn og unge. Beredskabet angiver, hvordan de professionelle i kommunen skal handle, når de har mistanke om, er bekymrede for eller har viden om vold eller seksuelle overgreb.

Mål

Det kommunale beredskab skal medvirke til:

- at fagpersoner får den tilstrækkelige viden til at reagere
- at fagpersoner arbejder tværfagligt og tværsektorielt i håndteringen af sagerne
- at fagpersoner bliver bedre til at forebygge, opspore og håndtere sager, hvor børn og unge udsættes for vold eller seksuelle overgreb,
- at fagpersoner bliver i stand til at iværksætte en fagligt kvalificeret indsats.

Målgruppe

Beredskabet henvender sig til alle professionelle, der i deres arbejde har kontakt med børn og unge under 18 år. Det gælder for eksempel:

- ledere og ansatte i dagpleje, dagtilbud, skole, skolefritidsordninger og klubber,
- sundhedsplejen,
- sagsbehandlere,
- ansatte i behandlingstilbud til børn og unge og deres familier,
- den kommunale tandpleje,
- døgninstitutioner, plejefamilier og andre, der er i kontakt med børn og unge under 18 år.

Definitioner

For at kunne observere og reagere på viden eller mistanke om vold og seksuelle overgreb er det nødvendigt at definere, hvad vi forstår ved vold og seksuelle overgreb. Glostrup Kommunes beredskab tager afsæt i de definitioner, som anvendes af Børne- og Socialministeriet og SISO (videnscenter for sociale indsatser ved vold og seksuelle overgreb mod børn).

Definition: Vold

Fysisk vold kan bestå af handlinger som at slå, sparke, ruske, bide, kvæle, skolde, brænde eller forgifte barnet/den unge. Den voksne, der udsætter et barn/en ung for fysisk vold, kan fremtræde med forskellige motiver eller hensigter på et kontinuum fra at 'komme til' at udøve fysisk vold til at udøve systematisk og grov vold i et kontinuerligt mønster. (2023)

Psykisk vold kan opdeles i tre forskellige former – *psykisk vold, overværelse af vold og følelsesmæssig forsømmelse*. Psykisk vold forekommer, når en primær omsorgsgiver udsætter barnet/den unge for et gentaget mønster af handlinger eller hændelser, som ikke imødekommer barnets/den unges grundlæggende psykologiske behov for f.eks. tryghed, socialisering, følelsesmæssig og social støtte, kognitiv stimulering og respekt. Det kan f.eks. komme til udtryk ved, at omsorgsgiveren nedgør barnet/den unge, håner det, formidler til barnet/den unge, at det er værdiløst, uønsket m.m. (aktiv psykisk vold). Det kan også komme til udtryk ved, at omsorgsgiveren undlader at drage omsorg for barnet/den unge, ignorerer barnet/den unge, undlader at vise barnet/den unge følelser, omsorg og kærlighed (forsømmelse). Endelig kan det foregå ved, at barnet/den unge overværer fysisk eller psykisk vold imellem de voksne eller mellem voksne og søskende, herunder optakt til eller eftervirkninger af voldsepisoder i hjemmet (overværelse af vold).

Definition: Seksuelle overgreb

Seksuelle overgreb dækker over blottelser, berøringer, deling af intime billeder samt forsøg på eller gennemført penetrering. Seksuelle overgreb kan være begået af forældre eller andre nære relationer. De kan også begås af ansatte eller frivillige med en betroet opgave i forhold til barnet/den unge, af et barn eller en ung eller af personer, der er ukendte for barnet/den unge. Seksuelle overgreb finder både sted i den fysiske verden og digitalt.

Seksuelle overgreb mod børn er karakteriseret ved følgende:

- Den voksne udnytter barnets tillid
- Det seksuelle overgreb krænker barnets integritet,
- Det er en handling, som barnet ikke kan forstå eller misforstår, og som barnet ikke er modent til at give samtykke til,
- Det seksuelle overgreb er udtryk for den voksnes behov og på den voksnes betingelser, eller et udtryk for børn og unge, der udsætter andre børn og unge for seksuelt grænseoverskridende adfærd,
- Det er en handling, som overskrider samfundets lovgivning og den almindelige moral.

Værdier i Glostrup Kommune

Glostrup Kommunes beredskab til forebyggelse og opsporing af børn og unge udsat for vold eller seksuelle overgreb tager afsæt i Glostrup Kommunes Børne- og ungepolitik, Børne- og ungesyn og den sammenhængende børnepolitik, som gælder for alle børn og unge i Glostrup Kommune.

I Glostrup Kommune vil vi være kendt for:

- at yde en tidlig indsats overfor sårbare børn og unge. En indsats, der er kendetegnet ved en professionel tilgang til problemerne samt at sikre videndeling i overgange mellem indsatser,
- i dagtilbud, på skoler sikrer ledelsen et systematisk fokus på forebyggelse af overgreb og en åben kultur i personalegruppen, facilitere drøftelser og beslutninger, så det forebyggende arbejde baseres på fælles tilgang, normer og værdier.
- at arbejde på tværs af sektorer for at sikre, at børn og unge med behov for særlig støtte, i størst muligt omfang bliver inkluderet i almenområdet,

Lokale drøftelser skal omsætte værdigrundlaget til praksis

I implementeringen af beredskabet skal alle dagtilbud, skoler og andre institutioner i Glostrup Kommune drøfte beredskabet og afklare, hvordan den enkelte institution omsætter værdigrundlaget til praksis. Det sikres ved den enkelte institutions- eller områdeleder genbesøger temaet overgreb kontinuerligt med sin egen personalegruppe.

Målet med drøftelserne er at gå endnu tættere på de forebyggende handlinger, der i de enkelte dagtilbud, skoler og institutioner skal forebygge og opspore vold og seksuelle overgreb mod børn og unge. Drøftelserne er derfor med til at sikre, at ledelse og medarbejdere tager stilling til, hvordan de gennem konkrete handlinger er med til at skabe trygge miljøer, hvor børn og unge ikke bliver udsat for vold og seksuelle overgreb.

I bilag 1 er der eksempler på spørgsmål, der kan bruges som inspiration til de lokale drøftelser.

”Visionen er, at alle børn og unge i Glostrup Kommune oplever, at de er en del af et fællesskab.”

Vi forebygger vold og seksuelle overgreb

Et systematisk forebyggende arbejde skal hindre vold og seksuelle overgreb i Glostrup Kommune. Forebyggelsen sigter også imod, at vi opsporer børn og unge, der er udsatte, så tidligt som muligt. Vi tilbyder de børn og unge, der har været udsat for vold eller seksuelle overgreb, en kvalificeret indsats, for at mindske følgevirkningerne af overgrebene.

Det udfordrer fagpersonernes viden, de organisatoriske rammer samt de personlige forudsætninger og barrierer at forebygge seksuelle overgreb. Derfor skærper vi den faglige opmærksomhed ved kompetenceudvikling, så medarbejdernes faglige viden på området løbende opdateres.

Der skal være plads til drøftelser af tanker og fokus på at skabe en åben dialog. Det er også vigtigt at have fokus på samværsformerne mellem børn og voksne.

Det er helt centralt, at der er et åbent og dialogbaseret miljø i dagtilbud og skole, så forældre, ledelsen og de ansatte kan sætte ord på bekymringer og mistanker.

Forebyggelse kan ske på mange måder

- Gode procedurer, når vi ansætter personale
- Retningslinjer for samværsformer – hvordan er det fysiske samvær og omgangstonen mellem børnene, mellem de voksne og mellem børn og voksne?
- Åben dialog på skoler og i dagtilbud om det kommunale beredskab og hvordan vi omsætter værdigrundlaget til praksis
- Opmærksomhed på forælderrollen, hvor der er behov for det.

Forebyg allerede i ansættelsen

I Glostrup Kommune indgår det som et element i ansættelsesprocessen, at vi indhenter straffe- og børneattest ved alle ansættelser på børne- og ungeområdet.

Vi indhenter altid **straffeattest og børneattest**, når vi ansætter medarbejdere, der skal arbejde med børn og unge mellem 0 og 18 år i Glostrup Kommune.

Vi indhenter også altid **referencer**, før vi ansætter medarbejdere. Vi indhenter så vidt muligt to referencer fra den nærmeste leder – og om muligt fra de sidste to ansættelsesforhold.

Vi fortæller nye medarbejdere om vores **værdigrundlag**, og hvordan det afspejler sig i hverdagen, før de bliver ansat.

Når du sidder i et ansættelsesudvalg kan I eventuelt hente hjælp i bilag 2, hvor der er forslag til punkter, som kan indgå i ansættelsessamtalen.

Tidlig opsporing

Det er skadeligt for børn og unge at blive udsat for vold eller seksuelle overgreb. Derfor er det vigtigt, at fagpersoner så tidligt som muligt opsporer og handler, hvis der er mistanke eller viden om børn og unge, der udsættes for vold eller seksuelle overgreb.

Det er ofte gennem barnet selv, man får viden eller mistanke om overgreb. Det handler om at sikre, at alle relevante fagpersoner har den fornødne viden om mulige tegn og reaktioner på vold og overgreb mod børn, om seksualitet, om grooming og om særligt udsatte grupper af børn og unge.

”Seksuelle overgreb og vold mod børn og unge er ofte omgærdet af tavshed og hemmeligholdelse og kan foregå gennem længere tid, uden at omgivelserne får kendskab til det. Det kan således være en vanskelig og kompleks opgave at opspore overgreb mod børn”.

Mulige tegn og reaktioner

Det er sjældent muligt umiddelbart at få be- eller afkræftet en mistanke om vold eller seksuelle overgreb. Derfor står du som fagperson ofte med tvivl, usikkerhed, uvished og uden dokumentation for, om overgrebet har fundet sted.

Det er ofte gennem barnet, du får viden eller mistanke om overgreb. Barnet udviser måske nogle tegn og reaktioner, eller kommer med udsagn om overgreb. Barnet har brug for, at et andet menneske aktivt og engageret reagerer og tager initiativ i forhold til de udsagn, barnet kommer med, eller de tegn og reaktioner, barnet udviser. Som fagperson er det derfor vigtigt, at du både har en faglig viden om de mulige tegn og reaktioner, et barn kan udvise, og har viden om de processer, der ligger bag afdækningen af et overgreb (se bilag 3).

Dokumentation

Når en ansat i sin profession møder børn, der fortæller om fysisk eller psykisk vold, eller krænkelser, er det vigtigt, at den første voksne, der modtager fortællingen fra barnet, laver præcise notater om, hvad barnet fortæller i form af citater af det, der er sagt. Tid, sted og oplysninger om, hvem der var til stede da det blev sagt, er vigtige. Disse noter skal bruges til en eventuel skriftlig underretning, og personen, som barnet giver disse oplysninger til, kan blive brugt som vidne i eventuelle straffesager, hvor barnet ikke kan eller vil gentage sine oplysninger ved en afhøring hos politiet."

Børns tegn og reaktioner på overgreb er komplekse, flertydige og multifaktorielle. Der kan indgå både somatiske, psykologiske og sociale aspekter i et barns bekymrende adfærd eller mistriivsel. Samtidig er det vigtigt at være opmærksom på, at tegn på mistriivsel ikke nødvendigvis er ensbetydende med overgreb.

Tegn på mistriivsel kan for eksempel også vise sig ved andre belastende oplevelser i barnets tilværelse som eksempelvis skilsmisse, et nært familiemedlems sygdom eller død eller skoleproblemer. Manglende trivsel kan også være tegn på andre former for omsorgssvigt, ligesom det kan være udtryk for, at barnet ikke får dækket sine fundamentale udviklingsbehov.

Overgreb kan begås af en for barnet kendt eller ukendt person. Langt de fleste overgreb bliver begået af en person, som barnet kender. Overgrebet finder altså oftest sted på baggrund af, at der er oparbejdet en relation mellem barnet og den voksne krænker. Den voksne krænker udsætter barnet for en groomingproces. Se bilag 6

Børn krænker børn

Børn, der krænker andre børn, udgør et komplekst område, der spænder fra uhensigtsmæssig leg og nysgerrighed til tilfælde, hvor der foretages en politimæssig efterforskning og eventuel strafforfølgelse. Hver sag er unik og bliver håndteret ud fra principperne om retsfølgelse, proportionalitet, samt et socialt og myndighedsmæssigt ansvar over for både den eller de krænkede og krænkeren. Der vil altid være en behandlingsorienteret tilgang, både i forhold til den krænkede og krænkeren

I de tilfælde, hvor der er en skole eller en institution involveret, vil der altid være et tæt koordineret samarbejde mellem Familieafsnittet, skolen/institutionen, forældrene og andre myndigheder, der kan være aktører i sagen.

Særligt udsatte børn og unge

Børn og unge med handicap

En undersøgelse fra SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (Oldrup et al., 2016) viser, at 12 pct. af børn og unge har oplevet uønskede seksuelle blottelser eller berøringer, og 6 pct. af børn og unge har oplevet uønskede forsøg på eller gennemført samleje. Børn og unge med handicap har op imod dobbelt så stor risiko for at blive udsat for overgreb. Barnets handicap kan udgøre en særlig faglig udfordring, når det gælder opsporing af seksuelle overgreb. Måske har barnet vanskeligt ved at kommunikere med omverdenen, og som fagperson kan man have vanskeligt ved at tolke adfærd, tegn og reaktioner. Man kan være i tvivl om, hvorvidt en bekymrende adfærd skal tilskrives barnets handicap eller det faktum, at barnet har været udsat for seksuelle overgreb. Det har stor betydning, at man som fagperson kender barnets handicap og dermed barnets mulighed for at kommunikere.

”Som udgangspunkt skal man som fagperson være opmærksom på de samme tegn og reaktioner hos børn og unge med handicap, som hos børn og unge generelt.”

Børn og unge anbragt udenfor hjemmet

Manglende stabilitet og omsorg fra forældrenes side under opvæksten betyder, at de anbragte børn kan have særlige behov for omsorg og opmærksomhed. I sig selv kan dette øge deres sårbarhed og risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb, der måske begynder som eller forveksles med interesse, varme og omsorg. Desuden har en del af børnene i opvæksten oplevet grænseoverskridende adfærd fra voksnes side, hvilket kan medføre, at de ikke kender deres egne grænser særlig godt, og generelt har svært ved at sætte grænser i forhold til andre.

Børn og unge anbragt uden for hjemmet

Flere undersøgelser peger på en mulig sammenhæng mellem børns vanskelige opvækstvilkår og risikoen for, at de bliver udsat for seksuelle overgreb.

Undersøgelser viser ifølge VIVE

Børn og unge med handicap, har to til tre gange større risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb.

Børn og unge med ADHD, autismespektrumforstyrrelser og udviklingshæmning er i særlig høj risiko for at blive udsat for seksuelle overgreb og/eller udsætte andre for grænseoverskridende handlinger (Holt et al., 2017).

Handleveje

Handleveje, når du som medarbejder eller leder har en bekymring, mistanke eller viden om, at et barn har oplevet eller er udsat i forhold til vold eller seksuelle overgreb. Graden af viden vil have betydning for, hvordan du som fagperson skal agere, når du får kendskab til eller mistanke om overgreb mod børn og unge.

Vi skelner mellem tre typer af viden:

1. grad: Bekymring

En bekymring er en diffus oplevelse af, at der er noget galt med et barn eller i dets familie. Her er ikke tale om, at man har konkret viden om en konkret handling begået af en bestemt person. Bekymringen alene **bør derfor i første omgang føre til observation af barnet/den unge** i en periode og eventuelt samtale med forældrene – **med mindre** bekymringen går på, om forældrene begår overgreb (fysisk, psykisk eller seksuelt) mod barnet/den unge.

Som medarbejder skal du drøfte din bekymring med din leder og aftale observation af barnet og eventuelt samtale med forældrene.

2. grad: Mistanke

Mistanke forstås som mere end blot en bekymring. Mistanken handler for eksempel om, at barnet / den unge har været udsat for en seksuel grænseoverskridende adfærd eller fysisk eller psykisk voldelig handling fra enten en voksen eller et andet barn. Mistanken kan **opstå på baggrund af en nærmere observation** af barnet, **barnets egne udsagn** om hændelser, der har fundet sted, **udsagn fra andre**, eller oplysninger man har fået fra anden side.

Som medarbejder skal du drøfte din mistanke med din leder, og I skal udarbejde en underretning til Familieafsnittet. I kan søge råd og vejledning hos de forebyggende socialrådgivere i dagtilbud og skole eller Familieafsnittet.

3. grad: Viden

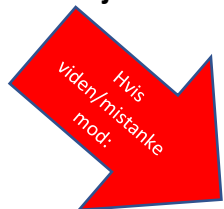
Konkret viden handler om de situationer, hvor et barn har været udsat for en **konkret handling i form af overgreb fysisk, psykisk eller seksuelt** begået af en eller flere personer. Denne viden kan komme fra **udsagn fra barnet selv, fra vidner eller fra tilståelse** fra den person, som har udsat barnet eller den unge for overgreb.

Som medarbejder skal du drøfte din viden med din leder, og I skal udarbejde en underretning. I kan søge råd og vejledning hos de forebyggende socialrådgivere i dagtilbud og skole eller Familieafsnittet.

På de følgende sider kan du læse, hvordan du håndterer en bekymring, mistanke eller viden om overgreb afhængig af, om du er leder eller medarbejder – og afhængig af hvem mistanken retter sig mod.

Hvordan forholder du dig i forhold til barnet og familien?

Handlevejene ved mistanke og viden

Medarbejder

Drøft sag med din leder

Drøft sag med leder af institution eller skole. Leder orienterer Centerchef

AKUT?
Kan du ikke få fat i din leder – så ring til **Familieafsnittet**
43 23 64 33

DØGNÅBENT
Københavns Vestegns **POLITI**
43 86 14 48 eller **114**

...en eller begge forældre/stedforældre	...andre i barnets netværk eller en ukendt	...en ansat	...et andet barn/ung
---	--	-------------	----------------------

Drøft **IKKE** sagen med forældrene

Drøft sagen med forældrene

Drøft sagen med forældrene.
Kontakt din leder. Leder kontakter Direktør og centerchef

Drøft sagen med forældrene

Intern afklaring af mistanke/viden

Intern afklaring af mistanke/viden

Direktøren indkalder den faste taskforce om overgrebssager, som herefter har ansvaret for at koordinere indsatserne på tværs af kommunen se bilag 6 for aktioner

Intern afklaring af mistanke/viden

Underretning til Familieafsnittet

Underretning til Familieafsnittet

Det konkrete forløb afhænger af den konkrete sag

Underretning til Familieafsnittet på begge/alle involverede børn/unge

Familieafsnittet

Læs mere bilag 6 om, hvad du skal gøre som medarbejder og leder

Med barnet i centrum

Fokus på barnet og familien

Både i opsporingen af overgreb og i situationer, hvor det er kommet frem, at et barn har været udsat for overgreb, har du en vigtig rolle som den fagperson, der har med barnet at gøre i hverdagen. Mange følelser og reaktioner er i spil hos både barnet/den unge og familien. Det er vigtigt, at du som fagperson har fokus på barnet/den unge og familien. Barnet/den unge har behov for, at du fortsat drager omsorg for ham/hende, og at hverdagen er så tryk, forudsigelig og genkendelig som muligt midt i den vanskelige situation, der kan opstå, når det kommer frem, at et barn eller en ung har været udsat for overgreb.

Må jeg tale med barnet?

Som fagperson kan du komme i tvivl, når der opstår en bekymring eller mistanke om vold eller seksuelle overgreb mod et barn eller en ung.

”Hvor meget må jeg tale med barnet/den unge? Kommer jeg til at ødelægge den politimæssige efterforskning?”

Afhøring af barnet er politiets opgave. Detaljerede spørgsmål om hændelsen, omfang, tidspunkt for overgrebene og så videre er spørgsmål, som politiet stiller i forbindelse med afhøringen af barnet.

Du må gerne lytte til og stille forståelsesspørgsmål eller afklarende spørgsmål til barnet/den unge. Brug gerne barnets/den unges egne udtryk. Hvis du eller din leder senere skal udarbejde en underretning eller der skal foretages en politianmeldelse, vil samtalen med barnet indgå som et af elementerne i den beskrivelse, som du som fagperson skal videregive.

Børnehus Hovedstaden

Når et barn eller en ung har været udsat for overgreb eller ved mistanke herom, skal Glostrup Kommune som led i den børnefaglige undersøgelse benytte Børnehus Hovedstaden (se bilag 4). Børnehuset håndterer som udgangspunkt sager, hvor overgrebet har en sådan karakter, at der er behov for et samarbejde mellem kommune, politi og/eller sundhedsvæsen. Det er kommunen, der vurderer, hvorvidt der er tale om en sag, der involverer politi og / eller sundhedsvæsenet. Kommunen bevarer myndighedsansvaret i forhold til barnet eller den unge under hele forløbet i Børnehuset.

Samarbejde mellem kommunen og Familieretshuset

I skilsmisssager, hvor forældrenes konfliktniveau overskygger fokus på barnet, fx på grund af sociale problemer i familien eller beskyldninger om vold og overgreb mod barnet, skal der etableres et tættere samarbejde mellem Familieafsnittet og Familieretshuset, for at sikre en målrettet indsats over for barnet og forældrene. Formålet med det tættere samarbejde er:

- at sikre, at der hurtigere nås frem til en afgørelse
- at sikre, at konflikten mellem forældrene begrænses
- at begrænse den belastning, som sagsbehandling hos flere myndigheder kan udgøre for barnet.

Herudover er der også behov for at sikre, at Familieretshuset får de oplysninger, Familieafsnittet har om barnets og familiens sociale forhold, så de indgår i grundlaget for den afgørelse, der træffes, herunder i sager, hvor der er mistanke om vold eller seksuelle overgreb i hjemmet.

Pressehåndtering

Hvis du får en henvendelse fra pressen, skal du **ikke udtale dig**. Du skal i stedet henvise til direktøren på området, centerchefen i Center for Børn Unge og Familie.

Inspiration til lokale drøftelser om omsætning af værdigrundlag til praksis

Skabelonen indeholder Glostrup Kommunes værdigrundlag, og kan bruges som inspiration til lokale drøftelser af, hvordan de enkelte dagtilbud, skoler og institutioner omsætter værdigrundlaget til praksis.

Glostrup Kommunes overordnede værdigrundlag i forhold til at forebygge og opspore børn og unge udsat for vold og seksuelle overgreb er:	Hvordan skaber I trygge miljøer, der understøtter, at børn og unge ikke udsættes for vold og seksuelle overgreb?	Jeres initiativer: Hvordan omsætter I værdierne lokalt hos jer?
<p>At børn og unge er i fokus, og at vi lytter til dem og stoler på dem</p>	<p>Hvilke aftaler har I, og hvordan sikrer I, at I lytter til barnet/den unge? Hvordan sikrer I, at der er den nødvendige tillid til barnet/den unge? Hvordan vil I/du tale med barnet/den unge om en bekymring?</p>	
<p>At personalet omkring børn og unge har gode og sunde relationer til børnene/de unge</p>	<p>Hvor går grænsen? Og hvordan håndteres fysisk kontakt for eksempel som at give et kram, holde i hånd eller give en svingtur? Hvad er sunde relationer? Hvordan forholder du dig og hvordan sikrer I, at der løbende er fokus på at italesætte regler, aftaler og normer?</p>	
<p>At personalet samarbejder med forældre omkring børns og unges trivsel</p>	<p>Hvordan planlægger I samarbejde med forældre? Hvordan håndterer I samarbejdet før og efter en underretning? Hvordan understøtter I en åben dialogorienteret tilgang i det daglige?</p>	
<p>At personalet arbejder med underretninger som en støtte til den hjælp barnet/den unge og forældrene kan få</p>	<p>Hvordan forholder I jer, når der opstår en mistanke? Hvilke pædagogiske strategier anvender I?</p>	
<p>At ledelsen henter professionel hjælp og sparring og skaber netværk omkring barnet/den unge</p>	<p>Hvordan sikrer I, at I får den nødvendige viden og kompetence fra eksperter? Hvordan sikrer I, at alle kender til den kommunale beredskabsplan for børn og unge, der udsættes for vold og seksuelle overgreb?</p>	

Forberedelse af ansættelsessamtaler

Vi arbejder også med forebyggelse, når vi ansætter nye medarbejdere til 0-18 års-området. Når du er med i et ansættelsesudvalg, kan du bruge følgende emner som inspiration, når du forbereder dig på en samtale med ansøgere.

- Hvad er ansøgers faglige overvejelser om vores værdigrundlag?
- Hvordan ser ansøger på, at man som ansat har en privat relation til de børn, man arbejder med, eventuelt også som Facebook-ven?
- Hvilke erfaringer har ansøger med at have stået med etiske dilemmaer i forbindelse med sit arbejde, hvor det har været nødvendigt at træffe svære beslutninger? Hvordan har ansøger håndteret disse situationer?
- Hvilke erfaringer har ansøger fra sit tidligere arbejde med sager vedrørende vold eller seksuelle overgreb overfor børn og unge?
- Hvordan vil ansøger håndtere det, hvis vedkommende oplever, at en medarbejder/kollega går for tæt på børnene/de unge?

Mulige tegn og reaktioner ved **vold**

Vi skelner mellem fysiske, psykiske og sociale/adfærdsmæssige tegn og reaktioner.

Bilag 3

FYSISKE TEGN

- Mærker efter slag
- Brandmærker
- Sår på kroppen
- Mærker efter kvælningsforsøg
- Brud på arme og ben, kraveben eller andre knoglebrud
- Symptomer på "shaken baby syndrome"
- Hyppige skadestuebesøg
- Psykosomatiske klager
- Vanskeligheder med kropslig kontakt og berøring
- Søvnvanskeligheder

PSYKISKE TEGN

- Tristhed
- Indadvendthed
- Ensomhedsfølelse, føler sig anderledes
- Isolation
- Utryk tilknytning
- Mistillid til voksne
- Dissociation
- Lav selvfølelse
- Hjælpeløshed, magtesløshed
- Skyldfølelse, skamfølelse
- Begyndende depression
- Manglende identitetsfølelse
- Svært ved at løsrive sig fra forældre/ løsriver sig for hurtigt
- Post Traumatisk Stress Disorder (PTSD)

SOCIALE OG ADFÆRDS- MÆSSIGE TEGN

- Koncentrationsvanskeligheder ift. leg og samvær med andre
- Leg med fx dukker, hvor vold illustreres
- Vanskeligheder med impuls kontrol
- Indlæringsvanskeligheder
- Tab af kompetencer
- Udadreagerende, aggressiv adfærd
- Følelse af frustration og vrede
- Hyperaktivitet, hypersensitivitet
- Angst
- Selvdestruktiv og selvskadende adfærd
- Udvikling af beskyttelsesstrategier for at undgå vold eller afsløring heraf
- Overtilpassethed
- Vanskeligheder med at regulere følelser

Mulige tegn og reaktioner ved seksuelle overgreb (småbørn)

FYSISKE TEGN

- Rødmen, irritation omkring kønsorganer, skede- og endetarmsåbning
- Smerte, kløe, udslet omkring kønsorganer, skede- og endetarmsåbning
- Vaginal blødning, blødning fra kønsorganer og endetarmsåbning
- Blærebetændelse, skedekatar
- Blod i underbukserne
- Have svært ved at gå eller sidde
- Mave- og fordøjelsesvanskeligheder
- Klager over utilpashed
- Stoppe ting/objekter op i skede og endetarmsåbning
- Ufrivillig vandladning, encoprese
- Revner i mundvige, sår i munden
- Pådragelse af seksuelt overførte sygdomme
- Synkebesvær, ubehag ift. bestemte fødevarer
- Usædvanlig kropslugt (sæd)
- Følger ikke normal vækstkurve

Vi skelner mellem fysiske, psykiske og sociale/adfærdsmæssige tegn og reaktioner. Vi skelner ligeledes mellem de tegn og reaktioner, som henholdsvis småbørn, mellemstore børn og teenagere kan udvise.

PSYKISKE TEGN

- Humørsvingninger
- Tristhed
- Angst
- Uforklarlig gråd, skrigeture
- Mareridt, bange for at falde i søvn
- Udvide ligegyldighed, robot-lignende adfærd
- Ensomhedsfølelse
- Isolation
- Reagerer ikke på opfordring på kontakt, trækker sig ind i sig selv/i en skal
- Mistillid til voksne
- Utryk tilknytning
- Dissociation
- Ukritisk i kontakten til andre

SOCIALE OG ADFÆRDS- MÆSSIGE TEGN

- Ændring i adfærd
- Seksualiseret adfærd
- Overdreven/tvangspræget onani
- Usædvanlig interesse i og viden om seksualitet ud over alders- og udviklingsmæssigt niveau
- Koncentrationsvanskeligheder fx ved leg og samvær med andre
- Leg med dukker, hvor seksuelle overgreb illustreres
- Regredierende adfærd, babysprog
- Udadreagerende, aggressiv adfærd, sparke, slå, bide
- Hyperaktivitet
- Frustration og vrede
- Frygt for og modvilje mod bestemte personer eller steder
- Umotiveret gråd
- Tavshed
- Påførelse af selvforskyldt smerte, banke hovedet ind i ting, trække i hår, skære i sin krop

Mulige tegn og reaktioner ved seksuelle overgreb (mellemstore børn)

Vi skelner mellem fysiske, psykiske og sociale/adfærdsmæssige tegn og reaktioner. Vi skelner ligeledes mellem de tegn og reaktioner, som henholdsvis småbørn, mellemstore børn og teenagere kan udvise.

Mellemstore børn vil udvise de samme sociale tegn og symptomer som småbørn – og herudover kan de udvise:

FYSISKE TEGN

- Psykosomatiske klager over smerter i underlivet, hovedpine, mavepine med mere
- Vanskeligheder med kropslig kontakt, berøring
- Mangelfuld eller overdreven personlig hygiejne

PSYKISKE TEGN

- Lav selvfølelse
- Magtesløshed
- Apati
- Skyldfølelse
- Skamfølelse
- Begyndende depression
- Indadvendthed

SOCIALE OG ADFÆRDS- MÆSSIGE TEGN

- Indlæringsvanskeligheder, manglende koncentration
- Udviser voksen seksuel adfærd, gå forførende, flirtende
- Påfaldende påklædning
- Manglende blufærdighed eller overdreven blufærdighed ift. egen krop og i relation til omgivelserne
- Begyndende selvdestruktiv adfærd
- Tab af kompetencer
- Begyndende udvikling af beskyttelsesstrategier for at undgå seksuelle overgreb eller afsløring heraf
- Mobning
- Begyndende selvmordstanker

Mulige tegn og reaktioner ved seksuelle overgreb (teenagere)

Vi skelner mellem fysiske, psykiske og sociale/adfærdsmæssige tegn og reaktioner. Vi skelner ligeledes mellem de tegn og reaktioner, som henholdsvis småbørn, mellemstore børn og teenagere kan udvise.

Teenagere vil udvise de samme sociale tegn og symptomer som småbørn og mellemstore børn – og herudover kan de udvise:

FYSISKE TEGN

- Tidlig seksuel aktivitet
- Tidlig graviditet og abort
- Forsøg på at tilbageholde/skjule fysisk udvikling

PSYKISKE TEGN

- Depression
- Mistillid til andre
- Manglende identitetsfølelse
- Forvirret omkring kønsidentitet
- Forøget skyld- og skamfølelse

SOCIALE OG ADFÆRDS- MÆSSIGE TEGN

- Selvskadende adfærd, cutting, selvmordstanker og -forsøg
- Spiseforstyrrelser
- Alkohol- og stofmisbrug
- Udvide pseudomodenhed
- Hemmelighedsfulde, skamfulde
- Udvikling af specielt kropssprog, kropsholdning

Børnehuse

Hvis der er viden eller mistanke om, at et barn har været udsat for overgreb, og når politi eller sygehusvæsen er involveret i sagen, skal en kommune benytte et børnehus som led i den børnefaglige undersøgelse.

Indsatsen i Børnehuset består af en udredning og undersøgelse af barnets eller den unges forhold for at afdække barnets eller den unges behov for særlig støtte som følge af overgrebet. Undersøgelsen foretages som en del af den børnefaglige undersøgelse.

I forbindelse med en konkret efterforskning anvender politiet Børnehusets børnevenligt indrettede lokale til afhøring af vidner til at foretage videoafhøring af barnet eller den unge. Politiet vurderer, om der er behov for en retsmedicinsk undersøgelse.

Børn til og med 12 år skal videoafhøres, mens børn i alderen 13-14 år kan videoafhøres. I særlige tilfælde kan der dispenseres fra denne aldersgrænse begrundet i barnets/den unges udvikling og psykiske tilstand. Det kan for eksempel være tilfælde, hvor en ung over 12 år har en kognitiv funktionsnedsættelse. Politiet bestemmer, hvor børn og unge over 12 år skal afhøres. Når det er muligt og hensigtsmæssigt, kan politiet vælge at afhøre unge over 12 år i Børnehusets lokaler. Unge over 12 år deltager som udgangspunkt i det efterfølgende retsmøde.

I Børnehuset bliver sundhedsfagligt personale inddraget i en vurdering af barnets behov for lægelig undersøgelse og behandling. Sideløbende med politiets og sundhedsvæsenets indsats vurderer Børnehusets personale, om det er relevant at tilbyde barnet eller den unge og dets nære relationer krisestøtte. Personalet i Børnehuset yder rådgivning og vejledning til den kommunale myndighedsrådgiver i forhold til den børnefaglige undersøgelse og håndteringen af den samlede families situation, herunder barnets og familiens eventuelle fremadrettede behov for særlig støtte. Det er fortsat Glostrup Kommune, der har myndighedsansvaret under hele forløbet i sagen, hvor Børnehuset benyttes.

Glostrup Kommune er tilknyttet Børnehus Hovedstaden, som ligger i København - læs eventuelt mere her: <https://www.boernehus-hovedstaden.dk/>

Bilag 5 Eksempler på overgreb – definitioner Grooming og Sextortion

Eksempel 1:

Grooming

Grooming er et engelsk begreb, der beskriver processen, hvor en krænker opbygger en relation til et barn eller en ung med henblik på at tilfredsstille krænkeren seksuelt.

Begrebet grooming anvendes om den proces, hvor krænkeren bearbejder, overtaler, forfører og manipulerer et barn eller en ung til at medvirke i seksuelle aktiviteter. Der er tale om en proces, hvor krænkeren gradvist opbygger en relation.

En relation, som senere gør det muligt at udsætte barnet for et seksuelt overgreb. Den manipulation og gradvise nedbrydning af et barns grænser, der finder sted, kan være en langvarig og skjult proces. Det kan både foregå online og offline – eller en blanding - men i dag ser vi mange tilfælde af grooming, der udelukkende foregår på nettet.

Det er vigtigt, at fagpersoner har viden om og kan identificere denne proces i arbejdet med at opspore og forhindre seksuelle overgreb.

Der er 5 forskellige faser i Groomingprocessen.

De 5 faser

1. Udvalgelse af et barn, der kan groomes

Første fase omhandler dét, at en person forsøger at skabe kontakt til det barn (eller børn), som de potentielt kan groome. Det kan fx være i en "Live" eller ved at tilføje nogen på Snapchat.

Det handler for groomeren i denne fase om at observere indholdet i barnets profil og at stille undersøgende spørgsmål, som eksempelvis familierelationer og om barnets internetforbrug bliver overvåget. Ud fra SletDet Rådgivningens erfaring ved vi, at det kan være spørgsmål som, "synes du ikke, at det er vildt irriterende, når din mor tjekker din telefon?", eller "hvem bor du med? Er de ofte på arbejde?" og lign. Personen vil typisk fremstå som en ven eller en tillidsfuld person for at mindske barnets skepsis eller kritiske fornuft.

Det vil groomeren typisk for blandt andet at undersøge, hvorvidt barnet kan groomes samt for at undersøge den risiko, der følger med. Med teknologien er det blevet nemmere at skyde med spredehagl, for hvad har groomeren at miste? Virker det ikke for den ene, er det let tilgængeligt at gå videre til den næste eller have flere børn i gang på samme tid.

Vi ved, at mange børn og unge bliver kontaktet af fremmede voksne på nettet. [Ifølge en undersøgelse lavet af Rambøll for Red Barnet \(2021\)](#) bliver hvert fjerde barn mellem 9-17 år kontaktet online af voksne, de ikke kender i forvejen. Fra undersøgelsen ved vi, at i nogle tilfælde ville den fremmede skrive eller chatte med barnet. I andre tilfælde sendte den fremmede ting til barnet, som barnet ikke havde lyst til at se, eller ville have barnet til at gøre ting, som barnet ikke havde lyst til: fx sende kropsbilleder.

2. Adgang til og isolation af barnet

Anden fase involverer, at den der groomer forsøger at skabe tillid hos barnet, give barnet masser af positiv opmærksomhed og typisk vil kommunikationen fokusere på barnets ønsker, drømme eller de problemer, som barnet tumler med. Barnet vil altså mærke en konstant interesse over tid, og at barnet bliver set og hørt. Hvis den person, der gerne vil groome et barn finder ud af, at barnet eksempelvis spiller håndbold, vil personen typisk fortælle, at vedkommende også er glad for samme sport.

Groomeren har i denne fase fokus på at gøre kommunikationen privat, hvis den ikke allerede er startet på en privat kommunikationsplatform. Det handler om at finde en måde at tale med barnet på, uden andre kan se det og evt. advare barnet mod faretegn. På dette tidspunkt kan det være, at kommunikationen flytter over på Messenger, Snapchat eller andre kommunikationsplatforme. Heri er der ofte en direkte eller indirekte opfordring til at holde kontakten hemmelig.

3. Udvikling af tillidsforhold

I denne fase vil den, der groomer forsøge at styrke relationen til barnet. Groomeren vil forsøge at skabe en intim relation, hvor der eksempelvis udveksles hemmeligheder, og hvor samtaleemnerne bliver meget personlige. Intentionen er, at barnet føler sig "udvalgt", speciel eller som den eneste ene. Groomeren vil også typisk sætte mange ord på, hvor speciel denne relation er, og hvordan groomeren også forventer, at barnet er loyalt, for ellers vil det kunne miste den gode relation og de fordele, der er forbundet med relationen. Det kan også være, at groomeren vil true med at afsløre barnets hemmeligheder, som det i fortrolighed har fortalt. Hvis et barn mangler selvtillid, ordentlig voksenkontakt og omsorg, er de her særligt sårbare overfor groomerens afpresning.

4. Nedbrydelse af barnets intime grænser

Fjerde fase handler om, at groomeren introducerer seksuelle temaer ved eksempelvis at spørge til barnets seksuelle interesser og erfaringer. Det kan også være spørgsmål om, hvordan barnets krop er udviklet. Groomeren tilbyder sin viden, kommer med eksempler på egen erfaring

og fremstår tillidsvækkende for barnet. Det er med til at skubbe til barnets grænser, men er også med til at normalisere seksualiseret adfærd blandt børn.

Groomeren kan også her begynde at stille krav til barnet - for eksempel om, at barnet skal sende mere og mere seksualiserede billeder for at tilfredsstille groomeren seksuelt. Her forstærkes kun det afsæt for afpresning som groomeren allerede har forsøgt at skabe, og det kan være svært for et barn at søge hjælp, hvis de føler, at de selv langsomt er gået med til det, groomeren beder om.

5. Vedligeholdelse af forholdet efter overgreb

Groomeren har i denne fase fokus på at understrege, at relationen er deres private hemmelighed, og at barnet selv har været ansvarlig for, at det udvikle sig på den måde, som det har gjort. Groomeren påpeger, at det, han/hun og barnet har sammen, er noget helt specielt, som andre ikke vil kunne forstå eller acceptere, og at det derfor er vigtigt, at barnet ikke fortæller andre om, hvad der er sket.

Eksempel 2:

Sextortion.

Sextortion er en sammentrækning af ordene "sex" og det engelske ord for afpresning "extortion."

Ved sextortion bruger afpresseren seksuelle eller intime billeder og videoer af offeret til afpresning. Offeret skal eksempelvis betale penge eller sende flere intime billeder til afpresseren for at undgå, at afpresseren offentliggør billederne til eksempelvis offerets familie eller Facebook-venner. Det har store konsekvenser for et barn at blive udsat for sextortion.

Sextortion er ulovligt og kan anmeldes til politiet.

Hvordan forgår det?

I mange tilfælde lokker afpresseren offeret til at tage intime billeder og videoer af sig selv og bruger dem herefter til selve afpresningen. Afpresningen kan handle om at få tilsendt flere intime billeder, eller det kan dreje sig om pengeafpresning. Piger bliver oftest afpresset til at skulle sende flere billeder af sig selv, og drenge bliver oftest afpresset til at sende penge. Det kan for eksempel være, at barnet eller den unge skal betale penge eller sende flere intime billeder for at undgå, at afpresseren offentliggør billederne til offerets familie og venner. Det kan også være, at offeret bliver

afpresset til at gøre andre seksuelle aktiviteter. Ofte har afpresseren udgivet sig for at være en anden. For eksempel kan afpresseren udgive sig for at være Mathilde på 16 år, selvom han i virkeligheden hedder Michael og er 47.

Hvad er lovgivningen på området, og hvilke rettigheder har børn og unge?

Børn og unge, der bliver tvunget, presset eller manipuleret til at udføre seksuelle handlinger mod sig selv er pr. 1 juli 2023 beskyttet af loven på samme måde, som hvis det var et fysisk overgreb.

Trusler er strafbare ifølge straffelovens § 260 om ulovlig tvang, samt § 281, hvis der er økonomisk gevinst. Det gælder både mundtlige og skriftlige trusler, der bliver brugt til at skræmme andre – det kan for eksempel være trusler, der bruges til at presse vedkommende til at sende et nøgenbillede eller give seksuelle ydelser. Ifølge § 225 kan sextortion nu straffes på samme måde som fysisk voldtægt.

Hvis det gælder trusler på livet, dvs. hvis trusler bliver brugt til at fremkalde en alvorlig frygt for eget eller andres liv, er det strafbart efter § 266.

Det er desuden ulovligt at opbevare, optage og dele seksualiseret indhold af personer under 18 år, ifølge Straffelovens § 226, § 235, § 264a samt § 264d.

Ifølge Børnekonventionen har børn ret til at blive beskyttet mod seksuel udnyttelse og misbrug (artikel 19, 34 og 36). Det vil sige, at vi er forpligtet til at forhindre, at et barn overtales eller tvinges til at deltage i nogen form for ulovlig seksuel aktivitet, eller at det udstilles og udnyttes gennem overgrebsmateriale online.

Hvad skal du være opmærksom på, og hvordan kan du handle?

- **Forstå, hvad afpresning gør.** Det er vigtigt, at du som voksen er opmærksom på den ekstremt pressede situation, som et barn eller ung befinder sig i, når det er blevet presset eller truet, for eksempel med at få delt intime billeder eller videoer. De fleste børn og unge vil ikke kunne forestille sig noget mere skamfuldt og grænseoverskridende, og vil derfor være villige til at gå meget langt for at afværge delingen.
- **Bebrejð ikke barnet.** Udvis forståelse for barnets situation og støt barnet i at håndtere situationen. Bebrejd aldrig barnet for at have gjort det, som barnet har gjort. Det hjælper ikke barnet. Forklar derfor barnet, at man aldrig selv beder om at blive krænket – uanset hvad man har sendt eller gjort – og gør det klart, at du vil hjælpe. Sig til barnet, at det ikke er barnets skyld, og at det er ulovligt at afpresse andre.
- **Gem beviserne.** Nogle børn og unge vil have lyst til at slette billeder, videoer og korrespondancer for at glemme afpresningen. Det er en ganske kendt krisereaktion. Men som voksen er det vigtigt, at du hjælper barnet med at gemme alt det, der kan fungere som beviser. Tag for

eksempel skærbilleder af samtaler, opslag, links, brugernavne eller lignende. Det kan være grænseoverskridende at vise intimt, krænkende eller seksuelt indhold til en voksen, så vær opmærksom på barnets signaler, og støt barnet i evt. selv at dokumentere krænkelsen uden at du ser med. Beviserne er nyttige, hvis I ønsker, at krænkelsen skal anmeldes til de sociale medier eller til politiet.

- **Hjælp barnet med at få stoppet kontakten til den, der afpresser – og giv ikke efter for truslerne.** Det hjælper sjældent på afpresningen at blive i kontakten med afpresseren – og vores erfaring er, at det hverken hjælper at sende penge, intimt indhold eller andet, som afpresseren beder om. Afpresningen vil i de fleste tilfælde fortsætte. Hjælp derfor med at få stoppet kontakten.

Bilag 5

Mistanke/viden i forhold til forældre/værg

Hvad gør du som medarbejder?

- Tal ikke med forældre/stedforældre om mistanken
- Drøft og afklar eventuel din mistanke med en kollega, der også kender barnet
- Orienter din leder om mistanken, eller nærmeste ledige leder – vent ikke på, at din egen leder kommer tilbage
- Skriv de observationer, tegn, reaktioner og hændelser, der ligger til grund for mistanken ned – undgå at tolke på beskrivelserne
- Hvis en pårørende eller andre rejser mistanken, så skriv vedkommendes beskrivelse af den konkrete mistanke ned, gerne med de brugte udsagn – undgå at tolke på beskrivelserne
- Vis omsorg for barnet/den unge og lyt til ham/hende, men spørg ikke ind til detaljer om det mulige overgreb
- Tal ikke om din mistanke eller viden med nogen, der ikke er involveret i sagen.

AKUT?

Kan du ikke få fat i
din leder – så ring til
Familieafsnittet

43 23 64 33

DØGNÅBENT

Københavns
Vestegns **POLITI**
43 86 14 48 eller
114

Hvad gør du som leder?

- Tal ikke med forældre eller stedforældre om mistanken
- Som leder er du ansvarlig for at håndtere mistanken og for straks at underrette Familieafsnittet på telefon 4323 6433 eller via mail: underretning.familieafsnittet@glostrup.dk.
- Udenfor åbningstiden skal du kontakte Københavns Vestegns Politi på telefon 114 (døgnåbent). Politiet kontakter herefter Den Sociale Døgnvagt
- Vurder oplysningerne fra din medarbejder, herunder om karakteren af oplysningerne umiddelbart giver anledning til at underrette kommunen
- Hvis du er i tvivl, kan du kontakte de forebyggende socialrådgivere i dagtilbud og skole eller Familieafsnittet for vejledning om, hvorvidt du skal underrette
- Orienter din medarbejder om, hvorvidt oplysningerne har ført til en underretning. Hvis det ikke er tilfældet, så orienter medarbejderen om, at vedkommende fortsat vil kunne bruge sin personlige underretningspligt
- Støt din medarbejder i at kunne rumme sagen i tiden, hvor Familieafsnittet arbejder med underretningen
- Fasthold en normal hverdag for barnet eller den unge med tryghed og forudsigelighed. Vær til rådighed for at lytte og give omsorg.

Mistanke/viden i forhold til anden voksen i barnets netværk (ej forældre/værge/ansat)

Bilag 6

Hvad gør du som medarbejder?

- Drøft og afklar eventuel din mistanke med en kollega, der også kender barnet
- Orienter din leder om mistanken
- Skriv de tegn, reaktioner og hændelser, der ligger til grund for mistanken ned – undgå at tolke på beskrivelserne
- Hvis en pårørende eller andre rejser mistanken, så skriv vedkommendes beskrivelse af den konkrete mistanke ned, gerne med de brugte udsagn – undgå at tolke på beskrivelserne.
- Vis omsorg for barnet/den unge og lyt til ham/hende, men gå ikke i detaljer om det mulige overgreb.
- Tal ikke om din mistanke eller viden med nogen, der ikke er involveret i sagen.

AKUT?

Kan du ikke få fat i din leder – så ring til **Familieafsnittet**
43 23 64 33

DØGNÅBENT

Københavns
Vestegns **POLITI**
43 86 14 48 eller
114

Hvad gør du som leder?

- Som leder er du ansvarlig for at håndtere mistanken og for straks at underrette Familieafsnittet på telefon 4323 6433 eller via mail: underretning.familieafsnittet@glostrup.dk.
- Udenfor åbningstiden skal du kontakte Københavns Vestegns Politi på telefon 114 (døgnåbent). Politiet kontakter herefter Den Sociale Døgnvagt
- Hvis du er i tvivl, kan du kontakte de forebyggende socialrådgivere i dagtilbud og skole eller Familieafsnittet for vejledning om, hvorvidt du skal underrette
- Vurder oplysningerne fra din medarbejder, herunder om karakteren af oplysningerne umiddelbart giver anledning til at underrette kommunen
- Du skal orientere forældrene, før du sender en underretning
- Orienter din medarbejder om, hvorvidt oplysningerne har ført til en underretning. Hvis ikke, så orienter om muligheden for, at han/hun kan bruge sin personlige underretningspligt
- Støt din medarbejder i at kunne rumme sagen i tiden, hvor Familieafsnittet arbejder med underretningen
- Fasthold en normal hverdag for barnet eller den unge med tryghed og forudsigelighed. Vær til rådighed for at lytte og give omsorg.

Mistanke/viden i forhold til en ansat

Hvad gør du som medarbejder?

- Noter hændelser og de videre handlinger i forhold til mistanke
- Hvis det er forældre, som er bekymrede for eller har en mistanke om et seksuelt overgreb eller vold mod et barn, kan du bede forældrene om at skrive deres samtaler med barnet ned
- Kontakt din leder – og kun din leder – hvis du har mistanke eller viden om et seksuelt overgreb eller vold begået af en anden ansat. Det er vigtigt, at du ikke involverer den kollega, som mistanken er rettet imod – husk i øvrigt tavshedspligt
- Din leder har ansvar for at gå videre med sagen
- Hvis din viden er rettet mod din leder, skal du kontakte centerchefen i Center for Børn, Unge og Familie. Centerchefen har ansvar for at underrette og inddrage Center for HR og Politik
- Vis omsorg for barnet/den unge og lyt til ham/hende, men spørg ikke ind til detaljer om det mulige overgreb. Vær til rådighed. Fasthold en normal hverdag for barnet.

AKUT?

Kan du ikke få fat i din leder – så ring til **Familieafsnittet**
43 23 64 33

DØGNÅBENT

Københavns Vestegns **POLITI**
43 86 14 48 eller
114

Hvad gør du som leder?

- Kontakt centerchefen og direktøren i Center Børn, Unge og Familie, så I sammen kan vurdere tyngden af den skriftlige og mundtlige information, du har fået fra medarbejdere, forældre eller andre
- *Ved henvendelse om en hændelse indkalder direktøren for området familiechef, Centerchef, HR chef, kommunikation og sekretær. Taskforcen samles med henblik på at afstemme hvem har hvilke opgaver i den konkrete sag samt hvilke undersøgelsespunkter der skal uddybes. Direktøren er ansvarlig for sagen og for taskforcen. Direktøren har ansvaret for at alle kender deres rolle samt orientering til direktion og evt. politikere. Typisk vil familiechefen have kontakten til politiet og børnehuset hvor der søges vejledning i den konkrete sag. Taskforcens sekretær dokumenterer og journaliserer alle beslutninger samt skriver referat af alle møder.*
- *Taskforcen indkalder evt. leder af institution eller andre kompetencer fra andre centre hvis sagen påkræver det. På tværs af centre er der pligt til at bidrage til at håndtere en mistanke om vold og krænkelse.*
- *Taskforcen er et ad-hoc udvalg med bemyndigelse til at træffe afgørelse om handlinger og kommunikation i en sag om krænkelse. Afgørelser i sagen træffes altid af relevant myndighed fx politiet.*
- Vær til rådighed for at lytte og give omsorg.
- Vær opmærksom på behovet for støtte og omsorg til de involverede personer:

Læs mere i "Retningslinjer for håndtering af mistanke om seksuelle overgreb mod børn og unge begået af en ansat" (ligger på Handleguiden)

Mistanke/viden i forhold til andet barn under 15 år

Hvad gør du som medarbejder?

- Overrasker du børnene i situationen, spørg dem da på en neutral måde om, hvad de laver/leger, og hvor de eventuelt har set eller kender denne leg fra? Lyt til børnene og undgå at afhøre dem
- Drøft og afklar eventuelt din viden og mistanke med en kollega, som også kender barnet eller børnene
- Orienter din leder om mistanken
- Skriv de tegn, reaktioner eller hændelser, der ligger til grund for din viden eller mistanke ned – undlad tolkninger. Brug gerne børnenes udsagn i formidlingen
- Hvis du har fået din viden eller mistanke af en pårørende eller andre, skriv da vedkommendes beskrivelse så konkret som muligt ned og undlad at tolke på oplysningerne
- Tal ikke om din mistanke med nogen, der ikke er involveret i sagen.

AKUT?

Kan du ikke få fat i din leder – så ring til **Familieafsnittet**
43 23 64 33

DØGNÅBENT

Københavns Vestegns **POLITI**
43 86 14 48 eller
114

Hvad gør du som leder?

- Vurder medarbejderens oplysninger, herunder om karakteren af oplysningerne tyder mere på en eksperimenterende leg end på en overgrebssituation. Det kan være svært at afgøre, om det er en situation, der kræver underretning. Hvis du er det mindste i tvivl, kan du kontakte Familieafsnittet eller de forebyggende socialrådgivere i dagtilbud og skole for at få hjælp til at vurdere oplysningerne
- Ved leg og aktiviteter, der vækker bekymring om et seksuelt overgreb eller vold, skal du altid underrette kommunen, både i forhold til det barn, der er blevet udsat for overgreb af et andet barn og i forhold til det barn, der har udsat et andet barn for overgreb. Som leder er du ansvarlig for at håndtere mistanken, herunder for at underrette Familieafsnittet på telefon 4323 6433 eller via mail: underretning.familieafsnittet@glostrup.dk.
- Udenfor åbningstiden skal du kontakte Københavns Vestegns Politi på telefon 114 (døgnåbent). Politiet kontakter herefter Den Sociale Døgnvagt
- Hvis det er afklaret, at det drejer sig om en voldelig eller seksuel handling, skal du i samarbejde med Familieafsnittet afklare, hvornår begge børns forældre indkaldes og/eller orienteres om hændelsen. Det skal gerne ske allerede samme dag
- Ved samtalen med forældrene skal du orientere om, at du skal sende en underretning til Familieafsnittet på hvert af børnene, så de kan få den relevante hjælp og støtte
- Hvis der i forløbet opstår mistanke om, at et af børnene har været udsat for vold eller seksuelt overgreb fra forældre/værge, skal Familieafsnittet have en særskilt underretning, uden at forældrene orienteres. Herefter anvendes proceduren vedrørende viden eller mistanke rettet mod forældre/værge (se side 14)
- Støt din medarbejder i at kunne rumme sagen i tiden, hvor Familieafsnittet arbejder med underretningen
- Fasthold en normal hverdag for barnet eller den unge med tryk og forudsigelighed. Vær til rådighed for at lytte og give omsorg.